

DZŚ-III.409.45.2018.MO

Warszawa, 30.08.2018r.

URZĄD GMINY

02. SIE. 2018
wpłynęło dn. 20.08.2018
Ldź. 3858/18 zał. Wasylow

Pani
Anna Olejniczak
Przewodnicząca
Rady Gminy Świdwin

Szanowna Pani Przewodnicząca,

w nawiązaniu do pisma z dnia 29 marca 2018 r., przekazującego Apel Radnych Rady Gminy Świdwin, dotyczący podjęcia działań legislacyjnych w celu zabezpieczenia obywateli przed szkodliwym wpływem promieniowania elektromagnetycznego, w związku z planowaną budową masztu telefonii komórkowej Spółki P4 w centrum miejscowości Lekowo (woj. zachodniopomorskie), uprzejmie informuję, że lokalizacja stacji bazowych, rozpatrywana jako realizacja budowli bądź jako instalowanie urządzeń technicznych, w postaci antenowych konstrukcji wsporczych i instalacji radiokomunikacyjnych na obiektach budowlanych, podlega przepisom ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2018 r. poz. 1202, z późn. zm.), która pozostaje poza zakresem właściwości Ministra Środowiska.

Natomiast, kwestie dotyczące planowania przestrzennego, w tym wydawania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego uregulowane są w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1073 z późn. zm.).

Zasady ochrony środowiska w odniesieniu do poziomu pól elektromagnetycznych (PEM), określa ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2018 r., poz. 799), zwana dalej ustawą poś, wraz z aktami wykonawczymi.

Nadzór nad realizacją inwestycji w zakresie stacji bazowych telefonii komórkowej oraz ich oddziaływanie na środowisko, realizowany jest na podstawie art. 152 ust. 1 ustawy poś, zgodnie którym prowadzący instalację, ma obowiązek zgłoszenia organowi ochrony środowiska instalacji mogącej negatywnie oddziaływać na środowisko, z której emisja nie wymaga pozwolenia. Do rozpoczęcia eksploatacji instalacji nowo zbudowanej lub zmienionej w sposób istotny można przystąpić, jeżeli organ właściwy do przyjęcia zgłoszenia w terminie 30 dni od dnia doręczenia zgłoszenia nie wniesie sprzeciwu w drodze decyzji. Sprzeciw jest wnoszony, w przypadku, gdy eksploatacja instalacji objętej zgłoszeniem powodowałaby przekroczenie standardów emisyjnych lub standardów jakości środowiska lub gdy instalacja nie spełnia wymagań ochrony środowiska, o których mowa w art. 76 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy poś.

Mając na uwadze przedstawiony w apelu postulat zapewnienia bezpieczeństwa obywateli, przed potencjalnie szkodliwymi skutkami promieniowania elektromagnetycznego, uprzejmie informuję, że obowiązujące w Polsce standardy jakości środowiska, określone poprzez dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku, zróżnicowane ze względu na tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsca dostępne dla ludności, a także sposoby weryfikacji ich dotrzymania, określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz.U. z 2003 r. poz. 1883).

Ustalone w przedmiotowym akcie dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności zostały określone zgodnie z upoważnieniem zawartym w ustawie poś, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, a także na podstawie analizy dostępnych danych oraz ekspertyz z zakresu szkodliwego oddziaływania pól elektromagnetycznych na środowisko i zdrowie człowieka.

Zgodnie z rozporządzeniem, w zakresie częstotliwości od 300 MHz do 300 GHz, obejmującym pasma wykorzystywane przez systemy komórkowe, maksymalny dozwolony w Polsce poziom PEM wynosi $0,1 \text{ W/m}^2$. Należy podkreślić, że przy określaniu dopuszczalnych wartości, Minister Środowiska kierował się zasadą prewencji i przezorności, z uwagi na fakt iż, standardy jakości środowiska dotyczące pól elektromagnetycznych obowiązujące w miejscach dostępnych dla ludności, bądź na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową są bardziej rygorystyczne od zaleceń międzynarodowych.

W 1998 r. na podstawie szerokich badań i analiz zostały opublikowane zalecenia Międzynarodowej Komisji Ochrony przez Promieniowaniami Niejonizującymi - International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection (ICNIRP) dotyczące ochrony przed negatywnym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych. W zaleceniach ICNIRP przyjęto poziomy ograniczeń podstawowych, jako poziomy odnoszące się do zjawisk elektrycznych zachodzących w ciele człowieka. Do ograniczeń podstawowych zaliczono maksymalne dopuszczalne gęstości prądów indukowanych w głowie i tułowie, uśredniony SAR (miara energii elektromagnetycznej zamienianej na ciepło w tkance) dla całego ciała oraz SAR lokalny – w kończynach, głowie i tułowie. Ograniczenia podstawowe podano dla częstotliwości z zakresu od poniżej 1 Hz do 10 GHz. Przedstawione ograniczenia podstawowe były podstawą do ustalenia i przyjęcia tzw. poziomów odniesienia. Poziomy odniesienia to odpowiednie uzyskane na podstawie obliczeń wartości natężenia pola elektrycznego, magnetycznego, indukcji magnetycznej i gęstości mocy pola elektromagnetycznego (dla równoważnej fali płaskiej). Wartości poziomów odniesienia ustalono w wyżej wymienionym zaleceniu tak, aby dla poszczególnych zakresów częstotliwości nie były przekroczone podstawowe poziomy ochrony.

Na podstawie zaleceń ICNIRP, w dniu 12 lipca 1999 r. Rada Europejska przyjęła zalecenie 1999/519/EC w sprawie ograniczenia ekspozycji ludności w polach elektromagnetycznych o częstotliwościach od 0 do 300 GHz (Council Recommendation of 12 July 1999 on the limitation of exposure of the general public to electromagnetic fields 0 Hz to 300 GHz).

Należy podkreślić, że duża część krajów europejskich przyjęła do stosowania przepisy wzorowane na zaleceniach ICNIRP bądź rekomendacji Rady Europy z 1999 r. jednak niektóre kraje, w tym Polska zdecydowały się na przyjęcie bardziej restrykcyjnych przepisów.

Jednocześnie należy wskazać, że Minister Środowiska stale obserwuje oraz analizuje prace badawcze z zakresu negatywnego oddziaływania pól elektromagnetycznych na środowisko i zdrowie ludzi, mając na uwadze możliwość zmiany obowiązujących przepisów w tym zakresie.

Obszerny raport dotyczący badań nad oddziaływaniem pól elektromagnetycznych został przygotowany w kwietniu 2012 r. przez Niezależną Grupę Doradców Promieniowania Niejonizującego na zlecenie Agencji Ochrony Zdrowia Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej. W raporcie zwrócono uwagę na ograniczenia zawarte w publikowanych wynikach, które uniemożliwiają ostateczną ocenę oddziaływania pól elektromagnetycznych. Niemniej jednak, ogólny wykaz dotychczasowych wyników badań nie wykazał szkodliwych efektów zdrowotnych ekspozycji w polach radiowych o poziomach niższych od podanych w zaleceniach międzynarodowych. W raporcie zwrócono uwagę, że ograniczona dostępna liczba wyników badań innych niż dotyczące raka pokazuje brak negatywnych efektów oddziaływania pól radiowych. Łączne dane dotyczące ryzyka nowotworów dla wszystkich grup wiekowych, w szczególności związanego z użytkowaniem telefonów komórkowych nie są ostateczne, jakkolwiek rosną w kierunku braku materialnych skutków ekspozycji. Istnieje niewiele wyników dotyczących ryzyka związanego z ekspozycją przekraczającą 15 lat. W podsumowaniu raportu stwierdzono, że pomimo iż istnieje znaczna liczba wyników badań przeprowadzonych w tym obszarze, nie ma przekonującego dowodu na to, że ekspozycja w polach radiowych o poziomach niższych od określonych w zaleceniach międzynarodowych wywołuje skutki zdrowotne u dorosłych lub dzieci.

W marcu 2014 roku odbyło się w Atenach spotkanie poświęcone analizie raportu Komitetu Naukowego ds. Pojawiających się i Nowo Rozpoznanych Zagrożeń dla Zdrowia – SCENIHR. SCENIHR jest jednym z naukowych komitetów doradczych Komisji Europejskiej. Celem spotkania była weryfikacja dotychczasowych badań w zakresie oddziaływania pól elektromagnetycznych oraz przegląd polityk państw członkowskich UE dotyczących ochrony przed polami elektromagnetycznymi. Przeprowadzona analiza nie potwierdziła jednoznacznie, iż oddziaływanie pól elektromagnetycznych o poziomach niższych od określonych w zaleceniach międzynarodowych

pociąga za sobą negatywne skutki zdrowotne. Wyniki niektórych badań wykazują na powiązania pomiędzy oddziaływaniem pól elektromagnetycznych, telefonów komórkowych, a ryzykiem wystąpienia raka nerwu słuchowego oraz guzów mózgu. Jednakże wyniki innych badań tego nie potwierdzają. Również liczba przypadków zachorowań na nowotwory związane z oddziaływaniem pól elektromagnetycznych nie wzrosła od rozpoczęcia użytkowania telefonii komórkowej.

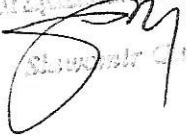
Jednocześnie należy wskazać, że Międzynarodowa Komisja Ochrony przed Promieniowaniami Niejonizującymi zapoczątkowała uaktualnianie wspomnianych wcześniej zaleceń z 1998 roku. Podsumowanie spotkania dotyczącego termicznych skutków oddziaływania pól elektromagnetycznych wielkiej częstotliwości zostało zawarte w udostępnionym w 2016 r. artykule: ICNIRP Statement. A closer look at the thresholds on thermal damage: workshop report by an ICNIRP task group. Health. Phys. 11 (3):300-306;2016. Artykuł nie zawiera informacji wskazujących na konieczność zmian w podejściu do ochrony przed polami elektromagnetycznymi, jakie jest stosowane w Polsce.

Podczas spotkania w 2017 roku Międzynarodowego Komitetu doradców Programu „Pola Elektromagnetyczne”, zorganizowanego przez WHO, również nie przedstawiono informacji wskazujących na konieczność zmiany obowiązujących zasad ochrony przed polami elektromagnetycznymi.

Przedstawione powyżej ekspertyzy oraz badania wskazują na zasadność utrzymania obowiązujących w Polsce, dotychczasowych rygorystycznych standardów jakości środowiska w odniesieniu do poziomu pól elektromagnetycznych, z uwagi na fakt, iż wobec aktualnej wiedzy zapewniają one wystarczający poziom ochrony ludności przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych. Istniejące procedury związane z realizacją budowli bądź instalowaniem urządzeń technicznych w postaci antenowych konstrukcji wsporczych i instalacji radiokomunikacyjnych na istniejących obiektach budowlanych, zapewniają dostateczną ochronę środowiska przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych.

Jednakże, należy podkreślić, że Ministerstwo Środowiska, mając na uwadze zasadę przezorności oraz prewencji, w celu ewentualnej zmiany regulacji w zakresie ochrony środowiska i zdrowia ludzi przed szkodliwym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych, dostrzega konieczność dalszej analizy wyników badań dotyczących oddziaływania pól elektromagnetycznych na środowisko, w tym zdrowie ludności.

Z poważaniem,

Dyrektor Departamentu
Zarządzania Środowiskiem

Sławomir Cichowski